

VOORBLAD

Voorstel aan de Raad

Registratienummer: Z/20/039375/175167
Datum collegebesluit: dinsdag 25 februari 2020
Datum commissievergadering: donderdag 12 maart 2020
Datum raadsvergadering: donderdag 2 april 2020

Soort Voorstel: Adviesnota
Onderwerp: Vaststellen verordening duurzaamheidslening en duurzaamheidsvoucher
Portefeuillehouder: Wethouder Lamers
Programma: Programma 7 Volksgezondheid en Milieu

Kernboodschap: Ten behoeve van de realisatie van de doelstellingen uit het coalitieakkoord neemt de gemeenteraad aan de hand van dit voorstel een besluit over de vaststelling van twee duurzaamheidsverordeningen die woningeigenaren in staat stelt concrete maatregelen te nemen in de verduurzaming van hun woning.

Bijlagen: Ja
Bijl. 1: Verordening Duurzaamheidslening
Bijl. 2: Verordening Duurzaamheidsvoucher
Bijl. 3: Begrotingswijziging duurzaamheidsvoucher

Beslispunten

1. De verordening 'Duurzaamheidslening Voorschoten 2020' vast te stellen en voor de regeling een budgetplafond van €372.000 vast te stellen binnen de gemeentelijke rekening van het SVn.
2. De verordening 'Duurzaamheidsvoucher Voorschoten 2020' vast te stellen.
3. De begrotingswijziging n.a.v. de duurzaamheidsvoucher vast te stellen.

Relatie met:

- Agendapunt: (bijv. een aangehouden stuk of een stuk wat nog moet komen of al geweest is)
- Toezegging:
- Amendement/motie:
- Schriftelijke vragen:

Onderwerp

Vaststellen verordening duurzaamheidslening en duurzaamheidsvoucher

Samenvatting

Ten behoeve van de realisatie van de doelstellingen uit het coalitieakkoord op het gebied van duurzaamheid worden twee regelingen voorgesteld die woningeigenaren in staat stelt concrete maatregelen te nemen in de verduurzaming van hun woning.

1. Duurzaamheidslening
2. Duurzaamheidsvoucher

Duurzaamheidslening

Met de vaststelling van de verordening 'Duurzaamheidslening Voorschoten 2020' wordt invulling gegeven aan het stimuleren van duurzaamheidsmaatregelen en klimaatbestendige maatregelen in de lijn van het coalitieakkoord van de gemeente:

1. een verlaging van de energievraag, dan wel een vermindering van de CO2-uitstoot;
2. het verhogen van het aandeel duurzame energie in de energievoorziening van de gebouwde omgeving;
3. het klimaatbestendiger maken van de gebouwde omgeving.

De ambitie op lange termijn is omschreven in het energieakkoord Holland Rijnland 2017-2025, om in 2050 als regio Holland Rijnland energieneutraal te zijn.

Zonder lening van de gemeente kunnen bewoners alleen gebruik maken van de landelijke Energiebespaarlening voor particuliere woningeigenaren. Deze is ongunstiger. In de onderstaande tabel zijn de verschillen aangegeven:

	Energiebespaarlening	Duurzaamheidslening
Zonnepanelen	Tot maximaal 75% vergoed	Geen maximum (veel leningen worden gebruikt voor 100% zonnepanelen)
Maatregelenlijst	Beperkte lijst aan maatregelen	Uitgebreide lijst maatregelen (zie bijlage 1 van de verordening)
Rapportage	Niet mogelijk over eigen gemeente	De gemeente heeft inzicht over de invulling van de duurzaamheidslening
Rente	Lage rente (d.m.v. recentelijke bijdrage van Rijk) Procent en looptijd: 1,5% 7 jaar/ 1,9% 10 jaar en 2,3 % 15 jaar.	Lage rente 1,6 % bij 10 en 15 jaar looptijd.

Het gemeentelijk aanbod biedt derhalve een gunstiger alternatief op de huidige landelijke Energiebespaarlening.

De Duurzaamheidslening voldoet aan de vraag naar gunstige leningen voor de verduurzaming van woningen. De gemeente geeft hiermee invulling aan het investeren in het aanjagen van verduurzaming. Naast leningen zijn er momenteel ook landelijke subsidies beschikbaar voor de verduurzaming van woningen die echter niet dekkend zijn voor de gehele investering.

De verordening is uitsluitend van toepassing op aanvragen Duurzaamheidslening die betrekking hebben op een voor permanente bewoning bestemde bestaande eigen woning die ook bewoond wordt door de eigenaar van de woning als hoofdverblijf. De aanvraag kan tevens betrekking hebben op een participatie en investering in een coöperatie of Vereniging van Eigenaren met een kleinschalige, duurzame energieopwekking volgens de postcoderoosregeling in de gemeente Voorschoten.

De raad stelt éénmalig een gerelateerd budgetplafond van te samen € 372.000,- vast binnen de gemeentelijke rekening van het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn) dat via een revolverend fonds beschikbaar is voor het toewijzen van Duurzaamheidsleningen op grond van deze verordening.

Duurzaamheidsvoucher

Op 8 oktober 2019 is, als onderdeel van uitvoering van de Urgenda-uitspraak, de Regeling Reductie Energiegebruik bij koopwoningen (RRE) geopend. Gemeenten zijn in staat gesteld om tot 14 november 2019 een specifieke en eenmalige uitkering aan te vragen bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

Het doel is bij te dragen aan de beoogde CO₂-reductie in 2020. Met behulp van de RRE-regeling kunnen gemeenten projecten op zetten om huiseigenaren op korte termijn te stimuleren tot het treffen van kleine energiebesparende maatregelen in huis en om ze advies te geven over ingrijpender energiebesparende maatregelen. Het Ministerie heeft in totaal € 87 miljoen beschikbaar gesteld voor de RRE-regeling. De plannen van de gemeenten moeten in principe uitvoerbaar zijn in 2020, met mogelijk een uitloop in 2021.

Samen met de gemeente Voorschoten heeft de Omgevingsdienst West-Holland al haar deelnemers over deze regeling geïnformeerd en de coördinatie op zich genomen. Dat heeft geresulteerd in een gezamenlijke aanvraag voor de gemeenten Kaag en Braassem, Leiden, Leiderdorp, Nieuwkoop, Oegstgeest, Voorschoten en Zoeterwoude. De gemeente Leiden fungeert hierin als penvoerder. Naast deze gemeenten en de Omgevingsdienst West-Holland, participeren hierin ook het regionaal energieloket (Duurzaam Bouwloket), de wijkambassadeurs, wijkinitiatieven en externe deskundigen.

Op 17 december 2019 is een positieve beschikking als reactie op de aanvraag door de gemeente Leiden ontvangen. De aanvraag is geheel gehonoreerd. De beschikking bestaat uit

een uitkering van in totaal € 3.150.000,- voor de zeven gemeenten. Dit bedrag wordt in eerste instantie in zijn geheel uitgekeerd aan de gemeente Leiden als formeel aanvrager en penvoerder.

De raad wordt voorgesteld de 'Verordening Duurzaamheidsvoucher Voorschoten 2020' vast te stellen. De kern hiervan is dat er een voucherregeling wordt opgezet waarbij vouchers van €70,- aan woningeigenaren worden verstrekt. De vouchers kunnen ingezet worden voor:

1. kleine energiebesparende maatregelen en/of waterzijdig inregelen van het verwarmingssysteem en/of
2. een energiebesparingstraject (dit loopt via een aanbesteding door de Omgevingsdienst).

In navolging van de systematiek van uitvoering van de bestaande regeling voor subsidies en leningen, verloopt de voucherregeling middels een registratiesysteem. Registratie is nodig voor de verantwoording naar het Rijk toe. Na ontvangst wordt de voucher geregistreerd via de website van het regionale energieloket, het Duurzaam Bouwloket (met een doorleiding naar de Omgevingsdienst). Op die wijze raken woningeigenaren gelijk bekend met het Duurzaam Bouwloket, waar nog veel meer tips en adviezen verkregen kunnen worden. Na de uitvoering van de maatregel kan de voucher (op basis van een factuur) ook via deze website worden verzilverd.

De kosten voor de uitvoering van de voucherregeling worden gedekt vanuit de RRE-uitkering.

Beoogd effect

Duurzaamheidslening

- Met de duurzaamheidslening wordt verwacht dat ca. 20 leningen per jaar worden verstrekt voor 3 jaar.
- De verwachting is dat met name zonnepanelen hiermee worden gefinancierd, maar ook andere maatregelen komen in aanmerking.
- Met de lening nemen woningeigenaren maatregelen die CO₂-uitstoot en/of energiegebruik reduceren.
- Met de lening nemen woningeigenaren maatregelen waardoor het aandeel duurzame energie wordt verhoogd.

Duurzaamheidsvoucher

- De RRE-uitkering richt zich op woningeigenaren. Doelstelling van de zeven deelnemende gemeenten is dat er van de ruim 65.000 (CBS 2018) koopwoningen, ruim de helft, oftewel 35.000 eigenaren van koopwoningen worden bereikt met de campagne. Hiervan zal, naar verwachting, bij 66 % oftewel 24.000 woningen daadwerkelijk een maatregel getroffen worden. In tabel 1 is het verwachte bereik weergegeven per gemeente. De uitkering van het Rijk is gebaseerd op deze doelstelling. Voor Voorschoten is de verwachting dat er 3.789 woningeigenaren worden bereikt.

Tabel 1: Koopwoningen (CBS 2018) per gemeente en het te verwachte bereik.

Gemeente	Koopwoningen (CBS 2018) {Aantal woningen}	Te verwachte bereik (53%) via regionale en gemeentelijk communicatie- campagne [Aantal woningen]	Te verwachte bereik (37%) getroffen maatregelen [Aantal woningen]
Kaag en Braassem	7.276	3.887	2.665
Leiden	25.348	13.541	9.285
Leiderdorp	7.806	4.170	2.859
Nieuwkoop	8.077	4.315	2.959
Oegstgeest	7.382	3.943	2.704
Voorschoten	7.093	3.789	2.598
Zoeterwoude	2.536	1.355	929
Totaal	65.518	35.000	24.000

- Verder is de verwachting voor Voorschoten dat ca. 2598 woningeigenaren gebruik zullen maken van de voucherregeling en daadwerkelijk overgaan tot het nemen van kleine energiebesparende maatregelen. De cijfers zijn gebaseerd op vergelijkbare acties die de ODWH in het verleden heeft uitgevoerd.

Argumenten

1. Duurzaamheidslening

1.1 Het voorstel past in het ingezette beleid

Met het voorstel worden woningeigenaren in staat gesteld, concrete maatregelen te nemen in de verduurzaming van hun woning.

1.2 De gemeente neemt verantwoordelijkheid voor de verduurzaming

Met het voorstel roept de gemeente een eigen en gunstige duurzaamheidslening in het leven.

2. Duurzaamheidsvoucher

2.1 Het voorstel past in het ingezette beleid

Met het voorstel worden woningeigenaren in staat gesteld op de korte termijn kleine maatregelen te nemen t.a.v. verduurzaming van eigen woningen.

2.2 Het voorstel intensiveert de regionale samenwerking

Met het voorstel wordt de samenwerking met de omliggende gemeentes versterkt en wordt samengewerkt in een regionale communicatiecampagne.

Kanttekeningen

1. Duurzaamheidslening

1.1 De duurzaamheidslening is niet genoeg voor een groot effect op de totale opgave

Het effect op de totale opgave is nu nog gering. In de bewustwording zal het effect echter groter zijn.

1.2 Met het tevens bestemmen van de SVn gelden voor duurzaamheidsleningen is er minder voor startersleningen.

De startersleningen worden echter niet volledig benut, waarmee de beschikbare middelen nu niet worden ingezet voor doelstellingen van de gemeente.

Burgerparticipatie

Het voorstel stelt woningeigenaren in staat actief deel te nemen in de verduurzaming door aan de slag te gaan met de verduurzaming van de eigen woning.

Communicatie

Na het vaststellen van Verordening Duurzaamheidslening Voorschoten wordt op de website van de gemeente en op de website van de SVn de nieuwe verordening geplaatst.

De regionale RRE-aanpak voor de zeven gemeenten behelst dat alle gemeenten gebruik maken van een Strategie Driehoek Actiegerichte Communicatiecampagne (Strategie DAC). Deze driehoek bestaat een netwerk van wijkambassadeurs, gerichte communicatieacties en een intensieve samenwerking met het regionaal energieloket. Een aantal gemeenten maakt al gebruik van een Ga Goed(-achtige) communicatiecampagne. De gemeente Voorschoten zal met dit voorstel hierbij aansluiten.

Door beide verordeningen gelijktijdig te lanceren kunnen zowel de duurzaamheidslening als ook de voucherregeling in samenhang naar buiten worden gecommuniceerd.

De gemeenten zullen gezamenlijk voor de start een persbericht naar buiten brengen, waarbij de gemeente Voorschoten deze zal aanvullen met het bericht over de duurzaamheidslening. Tevens wordt gebruik gemaakt van de bestaande website voorschoten.nl/duurzaamvoorschoten, social media en de lokale media.

Financiën

Duurzaamheidslening

In 2009 is 1 miljoen euro beschikbaar gesteld door de gemeenteraad (raadsbesluit 900072) ten behoeve van startersleningen en overgemaakt op de gemeenterekening bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn). Binnen de gemeentelijke rekening van het SVn is momenteel ruimte van €635.543 aan nog te verstrekken leningen.

De raad stelt éénmalig een budgetplafond van te samen € 372.000,- vast binnen deze gemeentelijke rekening van het SVn dat via een revolverend fonds beschikbaar is voor het toewijzen van Duurzaamheidsleningen op grond van deze verordening. Binnen het budgetplafond is er ruimte voor ongeveer 20 leningen per jaar voor de komende 3 jaar. Per jaar wordt het budgetplafond derhalve vastgesteld op €124.000. Indien de woningmarkt weer aantrekt en de startersleningen weer meer worden gebruikt gaat het college op zoek naar aanvullende middelen om het fonds mee aan te vullen.

SVn verzorgt de krediettoets en beheert de leningen. De materiele kosten voor de uitvoering van de verordening (de daadwerkelijke uitbetaling van de leningen) wordt door SVn uitgevoerd. De Omgevingsdienst West Holland (ODWH) verzorgt de aanvraag vooruitlopend op de krediettoets van SVn. Dit doet de ODWH in opdracht van de gemeente Voorschoten. Het college verstrekt hiervoor het mandaat aan de ODWH, na vaststelling van de verordening, middels uitbreiding van het huidige mandaatbesluit. De lasten van dit voorstel bedragen €12.000 structureel en kunnen niet worden gedekt binnen de meerjarenbegroting vanaf 2021. De lasten voor het jaar 2020 bedragen € 6.000 en komen ten laste van taakveld 7.4. De budgethouder geeft aan dat dit voorstel niet leidt tot een overschrijding van het budget van dit taakveld, omdat hiervoor incidenteel voldoende middelen beschikbaar zijn.

Een eventuele voortgang van het project is afhankelijk van de goedkeuring van middelen in de integrale afweging in de kadernota. De structurele kosten vanaf 2021 zullen daarvoor worden meegenomen in de kadernota 2021. Afhankelijk van de uitkomst van de kadernota 2021 kan dit leiden tot de noodzaak om aanvullende maatregelen te nemen om de begroting weer (structureel) sluitend te maken. De benodigde eigen personele inzet wordt binnen de bestaande begroting opgevangen.

Duurzaamheidsvoucher

De kosten van de voucherregeling worden volledig gefinancierd vanuit de RRE-uitkering. De gemeente Leiden heeft de middelen ontvangen en zal deze ter beschikking stellen voor uitvoering van de regeling. De Omgevingsdienst regelt de financiële afwikkeling van de voucher en de verantwoording daarover en voert regie op de afspraken met derden (bv. het bedrijf dat de energiebesparingstrajecten uitvoert of het Duurzaam Bouwloket) en participerende gemeenten. Deze kosten worden gedekt uit de RRE-uitkering.

Elke gemeente apart ontvangt daarnaast een budget voor uitvoering van activiteiten die vallen onder de Strategie Driehoek Actiegerichte Communicatiecampagne, dus bijvoorbeeld om de voucherregeling onder de aandacht te brengen van bewoners en om publieksvriendelijke acties en campagnes op te zetten. De gemeente Voorschoten ontvangt uit de verkregen uitkering van de RRE, €70.233,- van de gemeente Leiden.

Deze uitkering leidt tot incidentele inkomsten op het taakveld 7.4. Van dit bedrag wil de gemeente Voorschoten de lokaal benodigde communicatieve acties uitvoeren, zoals bijvoorbeeld het versturen van brieven, foldermateriaal, socialmedia acties of bijeenkomsten. Daarnaast wil de gemeente voor de uitvoering ook uit dit budget tijdelijk extra personeel inhuren om de taken

uit te kunnen uitvoeren. Door de inzet van de verkregen middelen voor de diverse maatregelen is er sprake van een budgetneutrale wijziging op de begroting 2020.

In bijlage 3 is een begrotingswijziging bijgevoegd.

Risico's

Het niet uitvoeren van hetgeen voorgesteld wordt kan leiden tot het vertraagd of niet realiseren van doelstellingen uit het coalitieakkoord.

Duurzaamheid

Het voorstel is integraal gericht op duurzaamheid.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

A. R. de Graaf,
gemeentesecretaris

P.J. Bouvy-Koene,
burgemeester

Besluit

Registratienummer: CONCEPT

De raad der gemeente Voorschoten;

Gelet op de artikelen 147 en 149 van de Gemeentewet;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van dinsdag 18 februari 2020,

besluit:

1. De verordening 'Duurzaamheidslening Voorschoten 2020' vast te stellen en voor de regeling een budgetplafond van €372.000 vast te stellen binnen de gemeentelijke rekening van het SVn.
2. De verordening 'Duurzaamheidsvoucher Voorschoten 2020' vast te stellen.
3. De begrotingswijziging n.a.v. de duurzaamheidsvoucher vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad der gemeente Voorschoten,
gehouden op 2 april 2020

de griffier,

de voorzitter,

Drs. B.J. Urban

P.J. Bouvy-Koene